

Hemel

*Hecht maaksel
Midden tussen mensen
waar bronnen van taal
waar woorden
ontspringen
woorden als pieren in zee
gevaarlijk water temmend.*

Hemelvaartsdag

*Gedenkdag van een woordenschat
geijkt rond Jezus
rond Mozes en Profeten
rond Psalmen en Geschriften
gezaggegeven woordenschat
wekelijks opgedolven golvenbreker
taal die naar vrede vaart*

Ochtendgebed Shalomkerk en Bosbeskapel

Hemelvaartsdag Anno Domini 2020 donderdag 21 mei **09.00 uur**

Bosbeskapel en tuin - protestantse wijkgemeente Zuidwest

voorganger ds Martin Koster

organist Wim Vermeulen

ouderling Henk Valstar

diaken Ineke Rhebergen

voordracht Jenneke Reitsma, Thea Roos

Nanda Nieuwenhuizen (ook lector)

koster Rick de Vries

Techniek Hans Lorscheijd

Orgelmuziek

Welkom en Aandragen van licht

Schriftlezing Psalm 150 door de ouderling van dienst

Halleluja!

Prijs God met zijn heilig domein

Prijs God met zijn machtig uitspannel

met zijn moedige daden, halleluja.

Prijs God overeenkomstig zijn geweldige grootheid

Prijs God met een stoot op de ramshoorn

met lier en harp

met paukslag en reidans, halleluja,

met snaren en panfluit

met cimbale die welluiden

met cimbale die schallen, halleluja,

Alle levensadem prijze de Ene

Halleluja!

vertaling Martin Koster

Orgelmuziek Psalm 150 'Loof God met zijn machtig hemelgewelf!'

Hemelvaardig Hemel als krachtbron van het woord

Hemelvaartevangelie door lector Nanda Nieuwenhuizen

Handelingen 1:8-11 (naar de Herziene Statenvertaling)

Jezus zei tegen zijn leerlingen:

Jullie zullen de kracht van de Heilige Geest ontvangen.

Die zal over jullie komen

en jullie zullen mijn getuigen zijn,

zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria

en tot aan het uiterste van de aarde.

En nadat Hij dit gezegd had,

werd Hij opgenomen terwijl zij het zagen,

en een wolk onttrok Hem aan hun ogen.

En toen zij, terwijl Hij wegging,

hun ogen naar de hemel gericht hielden,
zie, twee mannen stonden bij hen in witte kleding.
Ook spraken zij en zeiden:
Galilese mannen, wat staan jullie daar toch,
zo omhoog kijkend naar de hemel?
Deze Jezus die opgenomen is,
weg van jullie naar de hemel,
zal op die wijze komen zoals jullie hem hebben gezien:
al gaande naar de hemel.

Orgelmuziek

Gedicht OPNIEUW PASEN – Vrees niet
uitgezocht en voorgedragen door Nanda Nieuwenhuizen

Stilte van de tuin

Gedicht DIE ENE MENS
uitgezocht door Nicolet Verdam, voorgedragen door Jenneke Reitsma

Stilte van de tuin

Gedicht LEVEN ALS DE BOMEN
uitgezocht door Lydia Vos, voorgedragen door Ineke Rhebergen

Orgelmuziek

Gedicht HEMELVAART uitgezocht en voorgedragen door Thea Roos

Stilte van de tuin

Gedicht HOOP uitgezocht en voorgedragen door Martin
Koster

Orgelmuziek Lied 834 Vernieuw Gij mij, o eeuwig Licht!

Gebed voor Hemelvaart

Wegzending en Zegen

Orgelmuziek

Hemelvaardig Hemel als krachtbron van het woord

Op Hemelvaartsdag zouden we iets bijzonders kunnen doen rondom onze eigen taalschat. Je zou bijvoorbeeld kunnen werken aan je eigen rugzakje vol mooie teksten en verhalen. Want hoe waardevol wanneer je wat liederen, gedichten, verhalen, 'by hart' hebt of zoals wij dat zeggen 'uit je hoofd kent'.

Waarom zo iets doen op Hemelvaartsdag? Ik zie het eenvoudig: de hemel is in bijbeltaal de plaats vanwaar God spreekt. In de bijbel is op bladzijde één al sprake van 'hemel'. We lezen daar dat God op de tweede dag het uitspansel of gewelf maakt 'tussen de watermassa' en daarmee de macht van het water in tweeën breekt. God noemt vervolgens het uitspansel 'hemel'. Een beeld om even goed voor je te zien. De hemel van de tweede scheppingsdag scheidt de watermassa's. Er komt een 'onder' en een 'boven', een eerste oriëntatie. God spreekt en geeft namen. Je zou kunnen zeggen of zelfs beweren: 'spreken' en 'namen geven' of 'benoemen' breekt de macht van de chaos. Chaos wordt in veel culturen uitgebeeld als watermassa's. Ook in menselijke dromen speelt dat. Het hemelgewelf slijt de watermassa en breekt haar macht. 'Hemel' in bijbeltaal heeft te maken met spreken en horen, met oren en mond, met breken van chaosmachten.

Taalschat als golfbreker

Op Hemelvaartsdag gedenken we dat Jezus werd opgenomen in de hemel. Ik beleef dat zelf eenvoudig zo: de door Jezus gesproken woorden en verhalen en de verhalen óver Jezus zijn het volgens zijn leerlingen meer dan waard om deel uit te maken van die macht die de chaos kan beteugelen. In geloofstaal: om deel uit te maken van de hemel. Je zou kunnen zeggen: al deze Jezus-woorden verrijken de hemelse schatten. Ze verrijken de reeds aanwezige schatten zoals de Tora (ook wel 'Mozes' genoemd), de Profetenboeken (soms met Elia aangeduid) en de Geschriften (Psalmen, Spreuken, Hooglied, enz). Hemelvaartsdag: we vieren als christenen dat we een bijzondere woordenschat hebben, een woordenschat rond Jezus, innig verbonden met Mozes' Tora, met Profeten en Geschriften. Een woordenschat die we gezag hebben gegeven, een 'hemelvaardige' woordenschat (canon) die onze oriëntatie, onze hemel, verrijkt. Hemelvaartverhalen bevestigen als het ware dat gezag. Jezus werd opgenomen, Mozes klom omhoog, Elia voer in een storm ten hemel. Alsof we met die Hemelvaartverhalen willen zeggen: Mozes en Elia en Jezus zien we als hemelse schatten die we keer op keer zullen lezen en waarmaken. Ze zijn voor ons gezaghebbende 'golfbrekers', machtiger dan de machtige baren van de zee,

OPNIEUW PASEN – Vrees niet

In de vroegte was het.
Zwijgzaam en met lemen voeten
gingen ze op weg
doorheen de oeverloze leegte.
In hun hart de volheid van weleer.

Maar de dag
brak als een klaproos open.
Licht kwam hen
voorzichtig tegemoet.
In de nevels van hun vragen
stond Hij aan hun zijde
- Hij die dood was –
En de boodschap “vrees niet”
werd een mantel om hen heen.

“Vrees niet” is het lied
bestemd voor elke mens op aarde.
Kijk omhoog
en hoor het ruisen in de bomen.
Zie hoe knop en twijg erop vertrouwt.
Leef maar met de glans van hoop
en van ontroering in de ogen.
“Vrees niet”
Is het eerste en het laatste woord.
Zeg en zing het voort.

Kris Gelaude

DIE ENE MENS

Vuurvaste woorden van profeten
over die Mens die onherhaalbaar

leefde en schreef geschiedenis
Opstandeling, lichtdrager

van een uniek verhaal dat niet
kan stukgehamerd

nog dagelijks verteld, gedacht
gedroomd, gefluisterd

Onblusbaar vuur door rotsen heen
harnassen, tijden, talen

Wat ooit over hem werd gezegd
is uit- en voortgeplant

Die ene Mens die niemand volgen
kon, door tallozen gevolgd

spreekt voort en blijft in dat verhaal
vol geest – en licht – en leefkracht

Stel dat hij er nooit is geweest
dan nog blazen zijn woorden aan

wat is ons smeult en licht hij op
als een van allemaal

Wij kennen hem niet van gezicht
wij hebben zijn verhaal

Kees Hermis

LEVEN ALS DE BOMEN

Leven als de bomen, trouw en aardsgezind,
bij het water wonen, leven van de wind.

Hemelhoog geloven, leven uit één stuk,
ademnood te boven, onverdeeld geluk.

Leven als de bomen, God heeft hen geplant,
leven om te loven, leven uit Gods hand.

Op de lente hopen, weten van de herfst,
dromen van de zomer, leven dat niet sterft.

Toevlucht voor de vogels, schaduw, onderdak,
huis van mededogen, liefde wijdvertakt.

Leven als de bomen, zingen voor je God,
levenslang geloven, vaste voet aan grond.

Huub Oosterhuis.

HEMELVAART

O, was blijven leven
met ons, niet altijd de gemiste kans,
de bijna genezen wond, het telkens
rijtende litteken, marteling, eeuwige
strijd op angstig leven en bange dood.
Maar opgevaren zijt Gij ten hemel,
een wolk heeft U aan mijn ogen onttrokken,
altijd een wolk. Soms denk ik wel:
de kamerwand, mijn huid, dit papier,
daarachter, daaronder zijt Gij en wanneer
ik mijn woord maar diep genoeg boren doe,
zijt Gij er weer, zijt Gij terug, staat Gij op
en gaat rond. Maar het is een wolk,
een holte van nevel, een grauw gedrocht
dat ik nooit grijpen kan, nooit achterhalen.
Dwaas steekt mijn hand er doorheen, mijn vingers
treiteren honend mijn huid. Mis, altijd mis,
een wolk, dofgrijs, of erger: een blinkende
hemelalp van hymnische sneeuw,
ijle vervoering van uw ongrijpbaarheid,
steigerend leven waarachter Gij wijkt,
verblindende eigenheid, want ook ons puurste
hebt Gij verlaten voor uw eigen tehuis:
de rechterhand van uw Vader.

Gabriel Smit

Hoop

Hoop is het ding met veertjes
Dat neerstrijkt in de ziel
En woordeloos het wijsje zingt,
En nooit eens stoppen wil,

En 't mooiste uit de orkaan oprijst;
De zwaarste storm die brengt
Dit vogeltje niet van de wijs
Dat zich om ons ontfermt.

Het zong voor mij op verre zee,
En op weerbarstig klei;
Toch vroeg het, zelfs bij 't hevigst tij,
Geen kruimel ooit van mij.

Martin Koster
vertolking van het gedicht Hope van Emily Dickinson

Hope

Hope is the thing with feathers
That perches in the soul,
And sings the tune without the words,
And never stops at all,

And sweetest in the gale is heard;
And sore must be the storm
That could abash the little bird
That kept so many warm.

I've heard it in the chilliest land,
And on the strangest sea;
Yet, never, in extremity,
It asked a crumb of me.

Emily Dickinson